

Minister Klimatu i Środowiska

DOP-WŚ.050.36.2025.2.AS
3797326.15261568.12316004
Warszawa, 11-06-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na pytania zawarte w interpelacji Posłanki Wioletty Marii Kulpy z dnia 12 maja 2025 r. dotyczącej szkodliwej działalności bobrów na terenie powiatu płockiego (znak: K10INT9752), przekazuję następujące informacje.

Ad. 1. *„Czy prowadzone są statystyki, mówiące o faktycznej ilości populacji bobrów, ze szczególnym uwzględnieniem terenu powiatu płockiego? Jeżeli tak, to kto jest odpowiedzialny za prowadzenie takich statystyk?”*

Główny Urząd Statystyczny (dalej: „GUS”) na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej¹ rozporządzeniem Rady Ministrów ustala Program badań statystycznych statystyki publicznej, na podstawie którego tworzony jest rocznik statystyczny. W ogólnodostępnym roczniku publikowane są dane dotyczące ilości szkód wyrządzanych przed bobra europejskiego *Castor fiber* (w skali kraju i w podziale na województwa) oraz wysokość wypłacanych odszkodowań. Dane te GUS uzyskuje od Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, podobnie jak szacunkowe dane dotyczące liczebności bobra europejskiego w skali kraju i w skali województwa. Te ostatnie dane pochodzą od regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, które pozyskują je m.in. od jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych i parków narodowych zestawiając je z wynikami inwentaryzacji przyrodniczych z lat ubiegłych i danymi literaturowymi. Dane te nie są poparte pracami terenowymi wykonywanymi według jednej metodyki, są jednak zbierane cyklicznie raz do roku z tych samych źródeł. Według najnowszych danych na koniec roku 2023 liczebność bobra w kraju wyniosła 154 431 osobniki, a skali województwa mazowieckiego 17 928 osobników. Przyjęte przez GUS założenia metodyczne sprawiają, że te szacunki mogą być raczej zawyżone niż zaniżone. Ponieważ 10 lat wcześniej szacowano krajową populację bobra europejskiego na ok. 60 tysięcy osobników (Święcicka et al. 2014²), można uznać informacje medialne o pięciokrotnym zwiększeniu tej populacji w ostatnich latach, przywołane we wstępie przedmiotowej interpelacji, za przesadzone.

Ad. 2. *„Czy w ciągu ostatnich 10 lat na teren powiatu płockiego były przywiezione bobry odłowione w innej części kraju?”*

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1799

² Święcicka N., Bernacka H., Durawa B., Misrzak M. 2014. The impact of the European beaver (*Castor fiber*) on the environment and economy. Acta Sci. Pol., Zootechnica 13 (2): 51–62

Bóbr europejski na podstawie załącznika nr 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt³ objęty jest częściową ochroną gatunkową. Obejmując ten gatunek ochroną, prawodawca wprowadził w stosunku do niego szereg zakazów, w tym m. in. zakaz umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego. Na podstawie art. 56 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody⁴ regionalny dyrektor ochrony środowiska jest organem właściwym do udzielenia zezwoleń na odstępstwa od ww. czynności.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (dalej: „RDOŚ w Warszawie”) pismem z dnia 15 maja 2025 r., znak: WSTC-P.072.1.2025.AK, w okresie ostatnich 10 lat nie wydano zgód na umyślne wprowadzanie do środowiska przyrodniczego bobra europejskiego w granicach powiatu płockiego. RDOŚ w Warszawie nie posiada informacji na temat nielegalnego wprowadzania bobrów na ww. teren.

Ad. 3. „Na jaką kwotę zostały wypłacone odszkodowania za straty wyrządzone przez bobry w przeciągu ostatniego roku w skali kraju?”

Zbiornicze dane dotyczące odszkodowań za szkody wyrządzone przez bobry w roku 2024 będą dostępne w drugiej połowie 2025 r. W 2023 r. odnotowano 5 377 szkód wyrządzonych przez bobry w skali kraju i wypłacono za nie odszkodowania w kwocie 43 528,2 tys. zł odszkodowań. W województwie mazowieckim było to zaś 1 869 szkód, natomiast kwota odszkodowań wyniosła 20 336,3 tys. zł.

Ad. 4. „Ile zgód na odstrzał bobrów, a ile na odłowienie zostało wydanych w ciągu ostatniego roku w skali kraju i w skali powiatu płockiego?”

Jak wskazano powyżej, zbiorcze dane za 2024 r. będą dostępne w drugiej połowie 2025 r. W skali kraju w 2023 r. wydano 377 zezwoleń na umyślne zabicie i 75 zezwoleń na umyślne chwytanie bobra europejskiego. RDOŚ w Warszawie nie wydał żadnej zgody na umyślne chwytanie i umyślne przemieszczanie z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca w stosunku do bobrów z terenu powiatu płockiego, wydał natomiast 3 decyzje zezwalające na umyślne zabijanie bobra europejskiego na terenie powiatu płockiego.

Odnosząc się do zawartych we wstępie interpelacji ogólnych tez o szkodliwości bobrów związanej z niszczeniem wałów przeciwpowodziowych i wysychaniem przegrodzonych cieków, chciałbym zauważyć, że należy uznać je za kontrowersyjne. Według szacunku zoologów z Wydziału Leśnego Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie (Wajdzik i in. 2013⁵) rozlewiska bobrowe w skali kraju gromadzą przynajmniej kilkanaście milionów m³ wody w szczególnie pożądanej formie tzw. małej retencji, co przyczynia się nie tylko do ochrony przeciwpowodziowej (nie poprzez ograniczanie skutków wezbrań, lecz poprzez zapobieganie im), lecz również m.in. do zapobiegania suszy i do oczyszczania wody. Podkreślenia wymaga też fakt, iż do rozkopywania wałów dochodzi w miejscach, gdzie znajdują się one zbyt blisko rzek i starorzeczy. Wobec czego, gdyby wały, zgodnie z obecną wiedzą hydrologiczną, były odsunięte o kilkanaście metrów od brzegu, bobry nie miały potrzeby ich niszczenia. Mając na względzie, iż w niektórych miejscach przesunięcie wałów

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 2380

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, z późn. zm.

⁵ Wajdzik M., Kubacki T., Tomek A. 2013. Szkody wyrządzane przez bobra europejskiego *Castor fiber* w gospodarce rolnej, leśnej i rybackiej w Małopolsce. Stud. Mat. CEPL 36, 3: 131-137

nie jest możliwe, racjonalne wydaje się techniczne zabezpieczenie tych obiektów za pomocą stalowej siatki (Czech 2005⁶).

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM

⁶ Czech A. 2005. Analiza dotychczasowych rodzajów i rozmiaru szkód wyrządzanych przez bobry oraz stosowanie metod rozwiązywania sytuacji konfliktowych. IOP PAN, Kraków, 47 s.